

Ropažu novada pašvaldība
Nolikums
Par pašu kapitāla, uzkrājumu un saistību uzskaiti

1. Vispārīgā daļa

1.1. Nolikums par pašu kapitāla, uzkrājumu, saistību (kreditoru) uzskaiti ir novada grāmatvedības nolikuma par grāmatvedības uzskaites organizēšanu un kārtošanu sastāvdaļa.

1.2. Kreditori ir pašvaldības pašreizējās saistības, kuras radušās pagātnes notikumu rezultātā un kuru apmaksai būs nepieciešami pašvaldības resursi.

1.3. Norēķiniem ar kreditoriem ir jādod skaidrs priekšstats par norēķinu stāvokli ar katru atsevišķu kreditoru, kam pašvaldība ir parādā.

1.4. Saistībām, kuras attiecas uz pārskata periodu vai iepriekšējo gadu darījumiem un pārskata sagatavošanas laikā ir paredzamas vai zināmas, bet kuru rašanās vai segšanas datums vai vērtība nav precīzi zināma, veido uzkrājumus.

1.5. Skaidri zināmām norēķinu summām ar piegādātājiem un darbuņēmējiem par pārskata gadā saņemtām precēm vai pakalpojumiem, kā arī darbinieku neizmantotiem atvaļinājumiem, ja pārskata perioda beigās vēl nav saņemts attiecīgs norēķinu dokuments, veido uzkrātās saistības.

2. Pašu kapitāls

2.1. Pašu kapitāls ir pašvaldības aktīvu atlikusī daļa pēc visu saistību atskaitīšanas.

2.2. Pašu kapitālu iedala:

- rezerves;
- iepriekšējo pārskata gada budžeta izpildes rezultāts;
- pārskata gada budžeta izpildes rezultāts.

Izpildes rezultāts tiek uzrādīts sadalījumā pa budžeta veidiem.

2.3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve veidojas no ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas.

2.4. Pārējās rezervēs iekļauta mežaudžu sākotnējās atzīšanas vērtība, ņemot uzskaitē atbilstoši Meža valsts reģistra datiem.

2.5. Pašu kapitālu atspoguļo kontā **3xxx**, t.sk.:

33xx Rezerves

3310 Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve

3360 Pārējās rezerves

35xx Izpildes rezultāts

351x Iepriekšējo gadu izpildes rezultāts pa budžeta veidiem

352x Pārskata gada izpildes rezultāts pa budžeta veidiem

3. Uzkrājumi

3.1. Saistībām, kuras attiecas uz pārskata periodu vai iepriekšējo gadu darījumiem un pārskata sagatavošanas laikā ir paredzamas vai zināmas, bet kuru rašanās vai segšanas datums vai vērtība nav precīzi zināma, veido uzkrājumus.

3.2. Uzkrājumus neveido izsniedzamiem pabalstiem.

3.3. Uzkrājumus atzīst, ja:

- ir pašreizējs pienākums, kuru izraisījis pagātnes notikums;
- ir ticams, ka pienākuma izpildei būs nepieciešami resursi;
- summas var ticami novērtēt.

3.4. Ja ir lielāka ticamība, ka pienākums pastāv bilances datumā, tad uzkrājumus atzīst vērtībā, ko nosaka izmantojot vispāratzītas vērtēšanas metodes un :

- nosaka maksimāli precīzu novērtējumu, ko pašvaldība maksātu, lai izpildītu pašreizējo pienākumu;
- nosaka uzkrājumu vērtības novērtējumu, izmantojot pieejamo informāciju, pierādījumus un pieredzi. Ja nav iespējams veikt ticamu novērtējumu, uzkrājumu neveido, bet informāciju norāda zembilancē kā par iespējamam saistībām;

Uzkrājumu vērtība nedrīkst pārsniegt summu, kas pārskata datumā būtu jāmaksā , lai segtu saistības.

3.5. Uzkrājumu vērtību koriģē vienīgi par tiem izdevumiem, kuriem uzkrājumi bija sākotnēji veidoti.

3.6. Uzkrājumus atspoguļo kontā **42xx**.

4. Kreditori

4.1. Kreditori ir pašvaldības pašreizējas saistības, kuras radušās pagātnes notikumu rezultātā un kuru apmaksai vajadzēs lietot pašvaldības resursus. Saskaņā ar grāmatvedības uzskaites pamatprincipiem saistības iedala īstermiņa un ilgtermiņa saistībās, atbilstoši to apmaksas termiņiem.

4.2. Kreditoros atspoguļo :

- aizņēmumus;
- saistības par saņemtiem avansiem;
- parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem;
- saistības ar ārvalstu finanšu palīdzību pasākumos un projektos;
- norēķinus par darba samaksu, ieturējumiem, nodokļiem;
- uzkrātās saistības;
- nākamo periodu ieņēmumus.

4.3. Grāmatvedības datorprogrammas „Locis” nodrošina norēķinu uzskaiti ar kreditoru, un ir iespējams salīdzināt virsgrāmatas datus ar analītiskās uzskaites datiem.

4.4. Pārskata gada beigās tiek aprēķinātas saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas, ko norāda atsevišķi.

4.5. Pielietojamie konti :

51xx Ilgtermiņa saistības (apmaksā paredzēta pēc gada no bilances datuma)

511x Ilgtermiņa aizņēmumi

5112 Ilgtermiņa aizņēmumi no Valsts kases

5113 Ilgtermiņa aizņēmumi no ārvalstu institūcijām

5119 Pārējie ilgtermiņa aizņēmumi

Maksājumu ārzemju valūtā pārrēķina noteiktā LR naudas vienībā pēc oficiāli noteiktā valūtas maiņas kursa darījuma dienā. Valūtas darījumu atlikumus, pārskata perioda beigās pārvērtē pēc LR oficiāli noteiktā valūtas maiņas kursa perioda pēdējā dienā, atzīstot ieņēmumus vai izdevumus no valūtas kursu svārstībām.

52xx- 59xx Īstermiņa saistības (apmaksā vai izpilde paredzēta gada laikā no bilances datuma)

- 5210 Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa
 - 5211 Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa no Kredītiestādēm
 - 5212 Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa no VK
 - 5213 Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa no ārvalstu institūcijām
 - 5219 Pārējie īstermiņa aizņēmumu un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa

Norēķinus ar kreditoriem par aizņēmumiem salīdzina ar Valsts kases datiem uz pārskata gada beigām. Gada laikā analītisko uzskaiti kārtoti par katru aizņēmumu atsevišķi, uzrādot pamatsummas un aprēķinātos procentus. Aprēķinot procentus, tos atzīst kā finanšu izdevumus pārskata periodā un uzskaita kā uzkrātās saistības. Aizņēmuma procentu izdevumus un saistību maksājumus par piešķirtajām, bet neizmantotajām aizņēmuma summām uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, finanšu izdevumus atzīstot periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no tā, vai nauda ir samaksāta.

- 531x Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem
 - 5312 Saistības par pamatbudžeta norēķiniem
 - 5313 Saistības par speciālā budžeta norēķiniem

Kontā 542x „ Uzkrātās saistības „ atzīst saistības, ja saistību lielums un apmaksas termiņi ir samērā precīzi aprēķināmi un nenoteiktības pakāpe ir daudz mazāka nekā uzkrājumiem. Uzkrātās saistības iegrāmato pārskata perioda beigās pamatdarbības vai finanšu izdevumos un uzkrātās saistībās. Ja nākamajos periodos nepieciešams samazināt iepriekš uzkrāto saistību summu, samazina iepriekš izveidotos izdevumus un uzkrātās saistības.

- 5420 Uzkrātās saistības
 - 5421 Uzkrātās saistības - darbinieku ikgadējiem atvaļinājumiem
 - 5422 Uzkrātās saistības - darba devēja VSAOI
 - 5423 Uzkrātās saistības % maksājumiem par VK izdevumiem
 - 5423 Uzkrātās saistības VK kredītu apkalpošanas maksām
 - 5424 Uzkrātās saistības pret piegādātājiem
 - 5541 Īstermiņa saistības par ES piešķirto finansējumu struktūrfondu projektiem

Uzkrātās saistībās uzkrāj:

- aprēķinātās saistības pret darbinieku par neizmantoto atvaļinājumu pārskata datumā ,t.
- ir , uz 31.12.,ko aprēķina katram darbiniekam atsevišķi, nosakot līdz pārskata perioda beigām neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu, reizinot ar darbinieka dienas vidējo izpeļņu un aprēķina darba devēja VSAOI summu. Bilancē atspoguļo kā kopsummu par viesiem darbiniekiem;
- aprēķinātos aizņēmumu procentus un VK apkalpošanas izdevumu saistības saskaņā ar noslēgtiem aizņēmuma līgumiem. Aprēķinot procentus, tos atzīst kā finanšu izdevumus pārskata periodā;
- saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem.

Norēķini par darba samaksu, ieturējumiem un nodokļiem:

- 561x Norēķini par darba samaksu
 - 5611 Norēķini par darba samaksu kārtējā mēnesī
 - 5612 Norēķini par deponēto darba samaksu
- 562x Norēķini par ieturējumiem no darba samaksas (izņemot nodokļus)
 - 5621 Ieturējumi pēc izpildrakstiem
 - 5622 Norēķini par apdrošināšanu
 - 5623 Norēķini par arodbiedrību
 - 5624 Norēķini par komunāliem maksājumiem
 - 5627 Darba algas pārskaitījumi bankā
 - 5629 Citi ieturējumi
- 572x Nodokļi un sociālās apdrošināšanas maksājumi
 - 5721 Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
 - 5722 Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
 - 5723 Pievienotās vērtības nodoklis
 - 5724 Nekustāmā īpašuma nodoklis

Pārējās saistības:

- 581x Pārējās īstermiņa saistības
 - 5811 Citas saistības pret personālu – pabalsti
 - 5813 Saistības par saņemto drošības naudu
 - 5819 Pārējās īstermiņa saistības

Norēķinus par darba algu un pabalstiem aprēķina atbilstoši noslēgtiem līgumiem un iesniegtām deklarācijām. Attaisnojošs dokuments darba algas aprēķināšanai ir :

- rīkojums par darbinieku pieņemšanu, atbrīvošanu, pārvietošanu atbilstoši apstiprinātajiem štatu sarakstiem un darba algas likmēm;
- darba laika uzskaites tabele;
- un citi darba laika uzskaites dokumenti.

Pašvaldībā noteikta laika darba samaksa. Strādājošiem ir noteikta mēneša alga, summētā darba laika samaksa vai stundas tarifa likme. Mēneša beigās grāmatvedis apkopo darba laika uzskaites tabeles pa struktūrvienībām un, izmantojot datorprogrammu, aprēķina darba algu, darba nespējas pabalstu un atvaļinājuma naudu, kā arī ieturējumus no darba samaksas.

Saskaņā ar darba algu un ar tām saistīto nodokļu aprēķinu budžetā tiek pārskaitīti:

- iedzīvotāju ienākuma nodoklis ,
- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas .

Grāmatvedis uz iesnieguma (pieprasījuma) pamata darbiniekam par nostrādāto laiku (kalendāra gadu vai periodu) izsniedz paziņojumu par aprēķināto, ieturēto un budžetā pārskaitīto iedzīvotāju ienākuma nodokli, paziņojumu kopējā saraksta veidā par visiem darbiniekiem iesniedz VID līdz nākamā pārskata gada 1.februārim.

Norēķini par deponēto darba algu vai pabalstiem veidojas, ja darbinieks/pabalsta saņēmējs darba algu/pabalstu nav saņēmis izmaksas termiņā . Deponētu darba algu/pabalstu var saņemt pēc vienošanās finanšu un grāmatvedības daļā - kasē pēc datumu saskaņošanas.

Nākamo periodu ieņēmumi – ieņēmumi, kas saņemti pirms pārskata perioda slēgšanas datuma, par konkrētiem pakalpojumiem, kurus sniegs nākamajos periodos (NĪN pārmaksas, pakalpojumi un tml.), ko uzskaita kā ilgtermiņa vai īstermiņa nākamo periodu ieņēmumus un saņemtos avansus.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaita saņemto ārvalstu finanšu palīdzību un saņemtos ziedojumus vai dāvinājumus, izpildās vismaz viens nosacījums:

- saņemtie līdzekļi paredzēti ilgtermiņa ieguldījuma objekta iegādei, izveidošanai vai būvniecībai, izņemot zemes, bioloģisko aktīvu, bibliotēku fonda, kultūras un mākslas priekšmetu iegāde;
- saņemtie līdzekļi tiks izlietoti tikai nākamajā pārskata periodā noteiktu nākamā pārskata gada izdevumu segšanai;
- nosacījumu neizpildes dēļ saņemtie līdzekļi jāatmaksā.

Nākamo periodu ieņēmumos un saņemtos avansos atzītos maksājumus iekļauj finansiālās darbības pārskatā pēc uzkrāšanas principa, ieņēmumus atzīstot periodā, uz kuru tie attiecas.

591x Nākamo periodu ieņēmumi
5911 Par pakalpojumiem
5913 ES projekti
5919 Citi nākamo periodu ieņēmumi

Domes priekšsēdētājs :

Z.Blaus

Sastādīja :

A.Rubene